

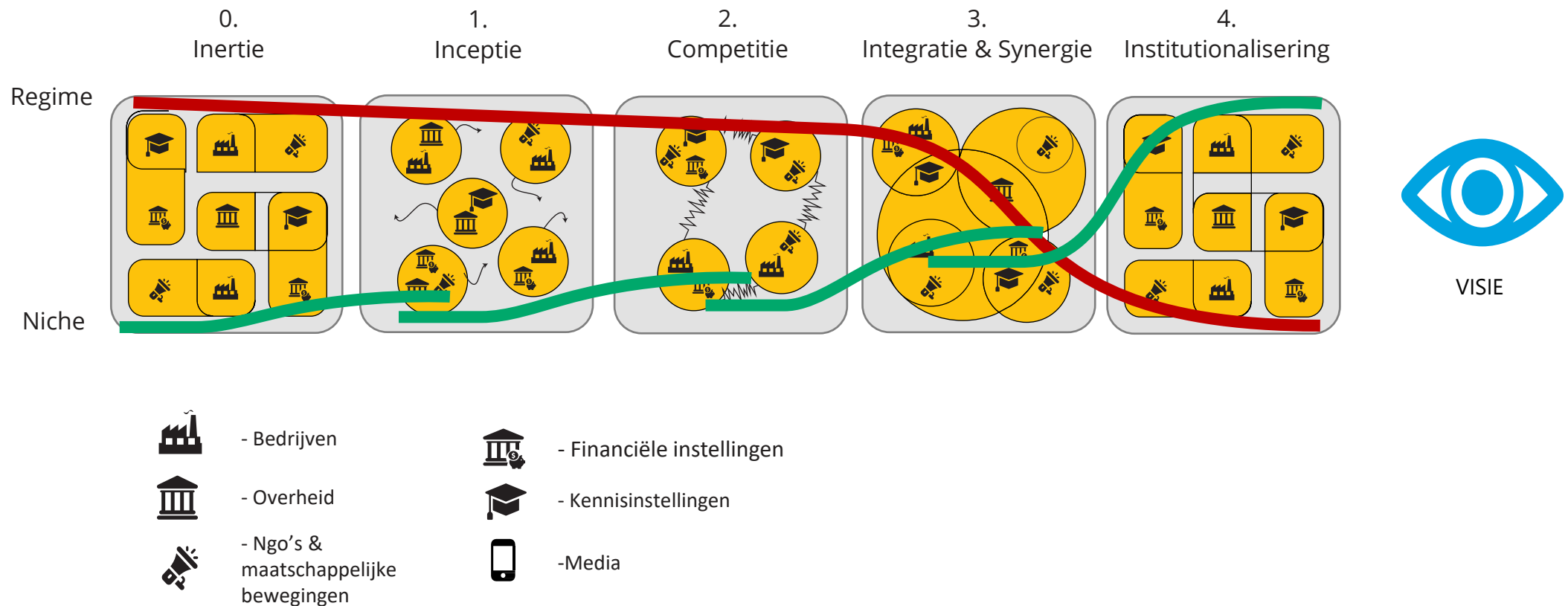
BREAKOUT

DE TRANSITIE IN DE PRAKTIJK

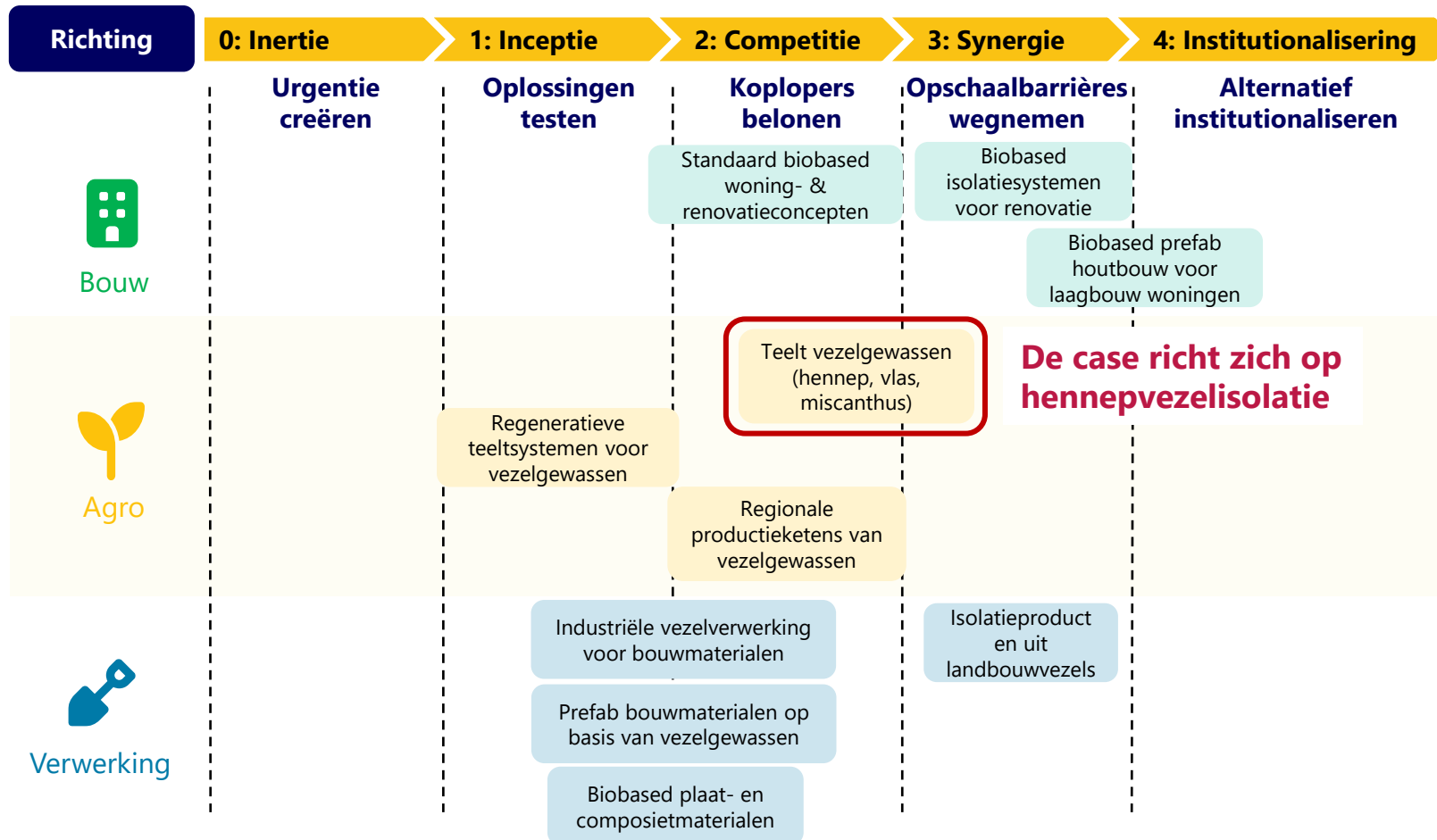
Een transitie is met gerichte interventies de gewenste oplossingen opschalen en onduurzame praktijken uitfaseren

TransMissie

Oplossingen bevinden zich in verschillende fases, dus behoeven andere interventies

Toepassing op biobased

Missie 2035

- 30% biobased bouwen in nieuwbouw en grootschalige renovatie
- 100.000 hectare landbouwgrond aan vezelgewassen
- 10+ industriële productieketens voor biobased bouwmaterialen

Wie moet wat doen om hennepvezelisolatie naar de volgende fase te brengen?

Case

Bespreek binnen je stakeholdergroep in groepjes van 3 a 4 personen:

1. Wat moet er **in deze fase worden georganiseerd** om de oplossing verder te brengen?
2. Welke concrete actie kunnen **wij als stakeholder** nemen?
3. Wat hebben we daarbij van welke **andere stakeholders** nodig?

Gebruik de Stakeholder Matrix ter inspiratie.

Case in een oogopslag

- Missie: 30% biobased bouwen in 2035
- We richten ons op oplossing: hennepvezelisolatie
- Huidige fase: 2 - competitie

Stakeholders

Industrie

Overheid

NGO's &
Maatschappelijke
bewegingen

Financiële
instellingen

Kennis-
instellingen

Media

Praktisch

- 10 minuten om de 3 vragen te bespreken
- Bereid een korte bijdrage voor: dit te organiseren – dit doen wij – dit nodig van anderen

Gebruik de Stakeholder Matrix ter inspiratie

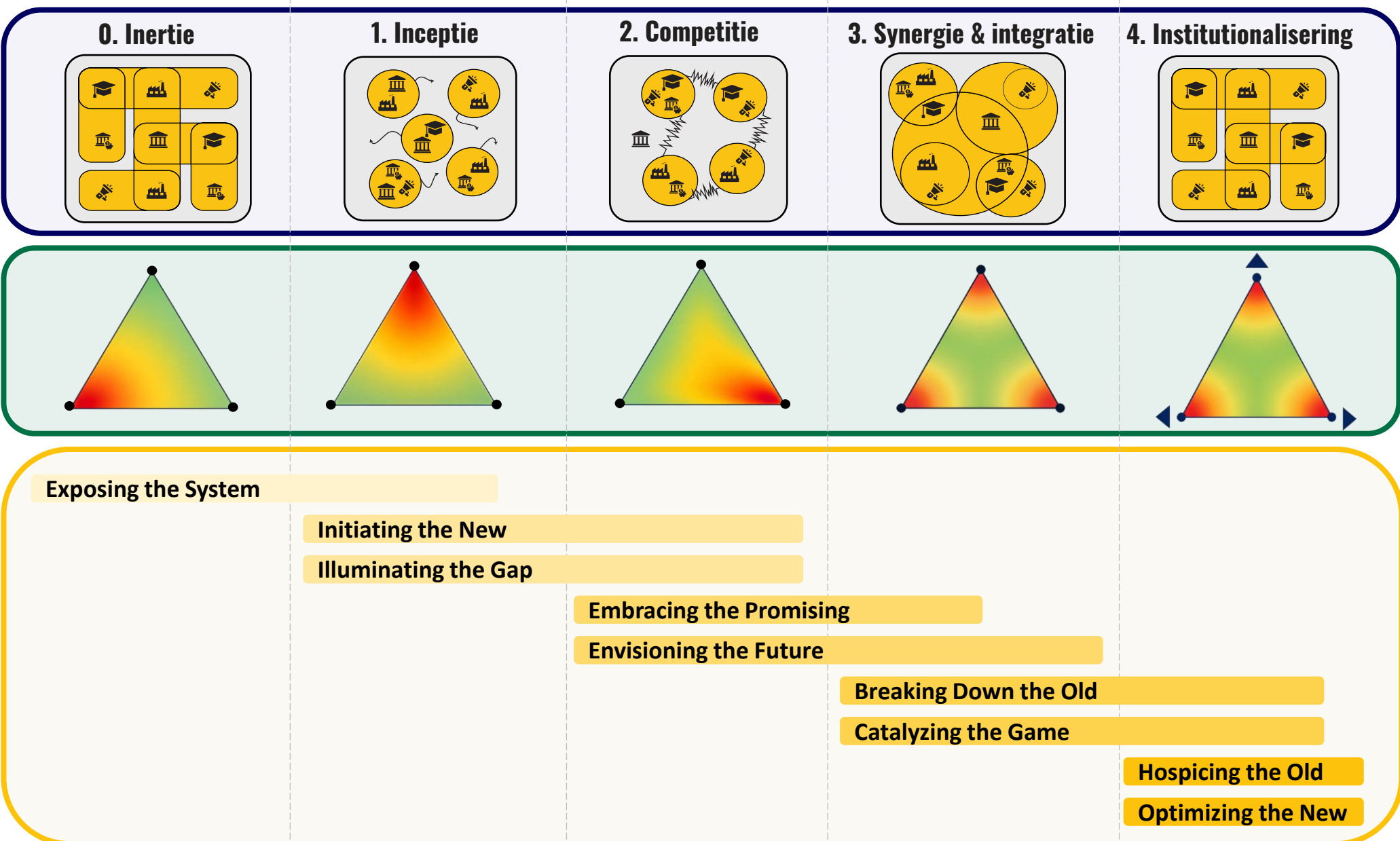
Stakeholder type	Fase 0: Inertie	Fase 1: Inceptie	Fase 2: Competitie	Fase 3: Integratie & Synergie	Fase 4: Institutionalisering
<i>Fase dynamiek</i>	<i>Geen/weinig noodzaak voor verandering</i>	<i>Pilots en projecten om alternatieve oplossingen te vinden</i>	<i>Pioniers zijn succesvol, gevolgd door anderen</i>	<i>Samenwerking en standaardisatie</i>	<i>Grootschalige invoering en verdringen van 'het oude'</i>
<i>Fase doel</i>	<i>Urgentie voor probleem creëren</i>	<i>Werkende alternatieven ontwikkelen (proof of concept)</i>	<i>Aansprekend narratief (betrouwbare werkwijzen) en business model</i>	<i>Wegnemen opschalingsbarrières</i>	<i>Institutionalisering van het duurzamere alternatief</i>
 Industrie	Stop met ontkennen	- Missie omarmen - Innovatie & experimenten - Pilots & projecten - Duurzaam ondernemen - Kennis delen	- Waardeketen betrekken - Onderscheidend vermogen - Businessmodellen ontwikkelen - Aanbod organiseren - In oplossingen investeren	- Missie routekaart/sectorplan - Start uitfaseren - Samenwerking concurrenten - Randvoorwaarden - Investeer in opschaling	- Lobby voor nieuwe normaal - Achterblijvers uitsluiten - Nieuwe system optimaliseren - Compliance - Desinvesteren
 Overheid	- Crisis omarmen - Urgentie aangeven	- Missie starten - Lange termijn visie - Subsidie - Ruimte voor experimenteren - Zet vernieuwers op podium	- Doelen stellen - Koplopers (h)erkennen - Verantwoord inkopen - Risico's wegnemen - Selectiecriteria aanpassen	- Missie routekaart steunen - Leiderschap tonen - Duurzaam goedkoper maken - Infrastructuur aanleggen - Gunningcriteria aanpassen	- Afdwingen - Wet- en regelgeving - Uitkopen/compenseren - Belastingen - Uitsluitingscriteria
 Ngo's & Maatschap. bewegingen	- Campagnes & protesten - Rechtszaken voeren - Benoem alternatieve visies - Petities & sociale media	- Beweging organiseren - Start of sluit aan bij Missie - Toekomstvisie uitwerken - Inzicht schadelijke praktijken - Vernieuwers benoemen	- Name & shame achterblijvers - Koplopers belonen - Benoem noodzaak van afbouw - Voor transparantie zorgen - Inzicht in lobby tegenkrachten	- Benoem risico van status quo - Sector samenwerking steunen - Lobby vernieuwers ondersteunen - Partijen aansprakelijk stellen - Tegenlobby bestrijden	- Voortgang monitoren - Afspraken bewaken - Lobby voor nieuwe normaal - Overtredingen blootleggen - Via rechtszaken afdwingen
 Financiële instellingen	Risico's benoemen	- Erken eigen bijdrage probleem - Projecten steunen - Risico screening - Innovatie financieren - Vernieuwingsbudget afbouwen	- Koplopers financieren - Kennis businessmodellen delen - Negatieve screening - Impact leningen - Gezamenlijke standaard steunen	- Sectorplan ondersteunen - Desinvesteren voorbereiden - Faciliteer opschaling - Benoem risico stranded assets - Sector samenwerking	- Lobby nieuwe normaal steunen - Desinvesteren - Financiering optimaliseren - Klanten uitsluiten - Regels aanpassen
 Kennis-instellingen	- Probleem onderzoeken - Onderbouwen dat het misgaat	- Problemen prioriteren - Kennisagenda opstellen - Oplossingen onderzoeken - Kennisdeling, R&D en innovatie organiseren	- Businessmodellen onderzoeken - Goede voorbeelden laten zien - Kennis delen over oplossingen - Benchmarks ontwikkelen - Externaliteiten berekenen	- Opschaling onderzoeken - Onderzoek afbouwen - Transitie monitoren - Lobby vernieuwers steunen - Oud onderzoek afbouwen	- Optimalisering onderzoeken - Stel nieuw systeem centraal - Neveneffecten bestuderen - Identificeer nieuwe problemen - Onderzoek oude system stoppen
 Media	- Probleem blootleggen - Urgentie aangeven - Bewustzijn verspreiden	- Aandacht voor vernieuwers - Toekomstvisies verkennen - Problemen benadrukken	- Koplopers in schijnwerper zetten - Kennis over oplossingen delen - Rapporteer over achterblijvers	- Partijen aan beloften houden - Benoem risico status quo - Gedrag & perceptie beïnvloeden	- Tegenlobby monitoren - Rapporteer over neveneffecten - Overtredingen blootleggen

Verschillende transitiefasen vragen om verschillende typen leiderschap

TransMissie
Fasen

Ervaren
spanningen

Leiderschaps-
rollen

**1000,- Korting met deze
actiecode: lit2026**

CHANGING THE GAME

4-daagse intensieve cursus Duurzame Markttransformatie

**Voor leiders die complexe
duurzaamheidsvraagstukken willen omzetten in
marktgedreven verandering.**

Wat je meeneemt uit de training:

- 01 Scherp systeeminzicht** Definieer duurzaamheid in jouw markt en zie waar verandering vastloopt.
- 02 Grip op transities** Herken volwassenheidsfasen en kies acties die de beweging versnellen.
- 03 Leiderschap & mindset** Communiceer overtuigend en handel daadkrachtig in complexe coalities.

